

Брой 4

ИНФОРМАЦИОНЕН
БЮЛЕТЕН

2007

Четете:

5 стр.

**ПРИМЕРНА ПРОЦЕДУРА
ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА
ДЕЙСТВАЩИТЕ ПУП...**

Борислав Борисов

6/8 стр.

**ИНФОРМАЦИЯТА -
СТРАТЕГИЧЕСКИ КАПИТАЛ НА
ОБЩИНАТА**

Богдана Шопова,

Любомир Христов

9/11 стр.

**МЕМОРАНДУМ ЗА
СЪТРУДНИЧЕСТВО**

12/13 стр.

**КАК ДА СТАНЕШ И БЪДЕШ
ПОЛЕЗЕН ДЕПУТАТ**

Дени Каменов

14/15 стр.

**ТРИМА СТАЖАНТИ В
ОГЛЕДАЛНИЯ СВЯТ НА
ОБЩИНАТА**

16/17 стр.

**ГРАЖДАНСКИТЕ
ОБЩЕСТВА ДА РАБОТЯТ ЗА
НОВА ВИЗИЯ НА БАЛКАНИТЕ**

Слово на Президента Петър
Стоянов

18/19 стр.

ЗА МЕСТНАТА ВЛАСТ ...

16 стр.

КАЛЕНДАР

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА КМЕТА И ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТ СЪГЛАСНО ЗУТ

Броени дни преди влизане в сила на ЗУТ НАГИМС, ФРМС и Столична община проведеха дискусия по проблемите на прилагането на закона. Дискусията бе повече от бурна. На нея присъстваха представители на 24-те районни администрации в София, на ХЕИ и на други институции, ангажирани с прилагането на закона.

Трябва да се отбележи, че представителите на общинските администрации и на техническите служби в тях с основание проявиха силното си притеснение, защото този фундаментален за живота на гражданите закон поставя големи отговорности пред местните власти и пряко или косвено касае ежедневието на всеки. (С това си обясняваме факта, че на практика цялата националната преса отрази съмненията на общинарите в навечерието на влизането в сила на ЗУТ.)

Прилагането на ЗУТ следва да бъде съпроводено от 11 подзаконовни нормативни акта, които тепърва предстои да бъдат приети от МРРБ и ОбС, за да регулират материята. МРРБ обещава, че до месец преобладаващата част от тези наредби ще бъде готова. Друг въпрос е дали това обещание ще бъде спазено и кога наредбите ще влязат в сила. Проблемни са и моментите на несъгласуваност на ЗУТ с други действащи закони, както и липсата на закони, на които ЗУТ се позовава. Едва ли е успокоителна постановката, че до уреждането на всички тези моменти процедурите ще вървят по нормите на отменения ЗТСУ,

Арх. Антон Каравелов

ако не противоречат на ЗУТ.

Жалко е, че покрай многобройните проблеми се губи фокусът върху новото и полезното в ЗУТ. Влизането му в сила е минирано и резултатът за общинските администрации е предизвестен - нервни граждани, нервни общински служители и чувство за попадане в задънена улица. Все пак ви предлагаме текста на арх. Антон Каравелов, който се спира върху някои аспекти на Закона за устройство на територията, без да проблематизира трудностите пред неговото прилагане.

Новият Закон за устройство на територията (ЗУТ) влезе в сила на 31 март 2001 г. Стремехът на законодателя е да доближи и приравни нашата нормативна уредба по устройството на територията с европейските стандарти и изисквания, с тяхната ценностна система.

Този фундаментален закон за развитието на страната се характеризира с нова философия, принципи и идеи за разлика от отменените Закон за териториално и селищно устройство, Правилника за прилагането му и други нормативни документи. Той е една от предпоставките за изграждане на материалната база на обществото. Чрез неговите разпоредби се постига скъсване с централизираното управление и стопанство, постига се реално равнопоставяне между държавната, общинска и частна собственост, дава се зелена улица за включване

в. „Пари“, бр. 64, 2 април 2001 г.

Новият закон (ЗУТ) няма как да не породи хаос в движението по имотите. Най-малкото защото липсва и стиковка с единния кадастър и имотния регистър. Те пък изискват за всеки имот да се изготвя нещо като ЕГН. Такива идентификатори обаче тепърва ще се правят. А времето не чака и хората не са длъжни да си патят от поредното чиновническо безумие. Защото какъв е смисълът от уж действащ вече закон, който не може да се прилага на практика. Резултатът е ясен отсега - най-малко още 6 месеца въртене в омагьосания кръг на Параграф 22. Ако разбира се, се изпълни обещанието, че дотогава прословутите наредби и правилници ще видят бял свят. Затова като че ли най-смислено е предложението на секретаря на общината Асен Дюлгерев - влизането на закона в сила просто да се отложи за след 1 януари 2002 г. Остава парламент и правителство да не се окажат любители на силни усещания от страна на гражданите.

**БТА, Преглед на печата 30.03.2001 г.
СПИРАТ СДЕЛКИТЕ С ИМОТИ**

Новината е сред акцентите на в. „Труд“ на първа страница. Общините спират временно от понеделник издаването на скици за имоти и разрешения за строителство. Това ще блокира сделките с имоти, съобщава пресата. Според в. „Труд“ архитектите и юристите на Столичната община са в паника заради Закона за устройство на територията, който влиза в сила на 1 април, а подзаконовите актове за прилагането му още не са готови.

„От 1 април започва хаос с имотите“, пише в. „Монитор“, а в. „Сега“ алармира, че от понеделник няма да може да се продава, купува или заменя недвижимо имущество, без да се намери храбър нотариус. Хаосът в общинската администрация щял да трае най-малко 6 месеца.

на пазарните механизми. И трите вида собственост се закрилят от закона и имат еднаква възможност за развитие (в нашия случай - на застрояване). В отделните разпоредби се посочва, че частната собственост е неприкосновена, както гласи и чл. 17 ал. 3 от Конституцията на България.

След тези няколко уводни думи следва ясно и просто да отбележим, **че ролята и значението на кмета (водеща фигура в общината) и на общинските съвети се повишават значително, както и тяхната отговорност.**

Ще разгледаме тяхната дейност във връзка с първата стъпка за разрешаване на каквото и да било строителство - **създаването на градоустройствена основа** на съответната територия. Разглежданите въпроси обхващат изработването, обявяването и одобряването на устройствените схеми и планове, както и дейността на общинските органи в кръга на тяхната компетентност по устройството на територията на съответната община.

Както и преди, кметът на общината има право да назначава Експертните съвети (ЕС) за устройство на територията на общината (аналогични на бившите Архитектурно-градоустройствени комисии - АГК). Това са държавно-обществени органи, които разглеждат и приемат/отклоняват проектните разработки на планове и проекти. Тяхната дейност е от съществено значение за

правилното и хармонично устройство и развитие на съответната територия и за създаване на благоприятна атмосфера и условия за обитаване, труд и отдих на населението.

Съществен момент в ЗУТ е, че с подробните устройствени планове (ПУП) могат да се урегулират само поземлени имоти, които не са били урегулирани с предишни градоустройствени планове. С тях се определят необходимите площи за изграждане на обектите на социална инфраструктура - публична собственост и на общи мрежи и съоръжения. С влизането в сила на ПУП собствениците

на недвижими имоти следва да прехвърлят в полза на

в имотния регистър.

По решение на общинския съвет за териториите с неурегулирани поземлени омоти, както и за територии с неприложена първа регулация по предходен план може да се създаде план за **улична регулация** и имоти за обекти на публична собственост (чл. 16 ал. 5 и 7 ЗУТ).

С подробните устройствени планове както и досега могат да се регулират: налични неурегулирани имоти; маломерни поземлени имоти; създаване на съсобствени урегулирани поземлени имоти (УПИ) от съседни неурегулирани имоти. Интересно е да се отбележи новото мислене и философия, че за прехвърляне на собственост се изисква **предварителен договор с нотариално заверени подписи** на заинтересованите лица. Следователно

водещи **са желанието и волята на собственика/собствениците на недвижимия имот**, а не както досега - влезлия в сила подробен градоустройствен план.

Озеленените системи и площи се устройват в съответствие с одобрените устройствени планове и представляват публична собственост - те не могат да се продават, да се преотстъпват или да се обременяват с вещни тежести. Най-същественото е, че не могат да бъдат използвани за други цели, за друго предназначение (чл. 61 ал. 1, чл. 62 и 63 ЗУТ). Съгласно разпоредбата на чл. 9 ал. 2 ЗУТ не може да бъде променено предназначението на съществуващите озеленени площи или части от тях, представляващи публична държавна или публична общинска собственост. Изключение може да се направи за изграждане на обекти, представляващи публична собственост, с разрешение на областния управител или на общинския съвет. Същото се отнася и за включените в ПУП поземлени имоти, предвидени за зелени площи за широко обществено ползване. В досегашната практика озеленените площи можеха да променят предназначението си по чл. 65 ППЗТСУ само с писмено разрешение на министъра на регионалното развитие и благоустройството. Много чести бяха и нарушенията в това отношение.

Що се отнася до **външната техническа инфраструктура** - мрежи, уредби, съоръжения и др. - остава задължение на общините, респективно на експлоатационните общински предприятия. Това се отнася до водоснабдяването, електроснабдяването, канализацията, топлофикацията, транспортните мрежи (улицы, пътища, площи и др.), геозащитни съоръжения и пр. Съгласува-

В. "Монитор", 30.03.01.

Новият закон позволява, например, издаването на разрешение за строеж само върху идеен план, без да има предварителна съгласуваност по конструкцията на сградата - инсталация, „Вик“, електрифициране.

С месеци ще бъдат забавени и градоустройствените проекти, които по някакви причини в момента се доразглеждат в съда. Те ще бъдат върнати, за да преминат по всички нови процедури, обясниха архитектите.

„Хората ще дойдат и трябва да ги връщаме, това е хабене на нерви, пари и изобщо ще настане голяма паника при работата с граждани“, обясниха архитектите.

Според тях подобрения в закона могат да бъдат внесени най-рано до 6 месеца. До тогава той ще работи с въпросните несъвършенства. От общината са изпратили искане до Народното събрание да отложи влизането в сила на закона, докато не бъдат отстранени несъвършенствата му. Според повечето експерти този закон изобщо не може да функционира и трябва да се приеме изцяло нов закон.

общината процент-

на част от площта на имотите си, определена в плана, но не повече от 25 на сто. Общината и собствениците на поземлени имоти придобиват собствеността от датата на влизане в сила на плана. Новото в ЗУТ е, че за придобиването на собствеността на всеки отделен урегулиран поземлен имот (парцел) кметът на общината или упълномощен от него със съгласието на ОбС негов заместник следва да издаде **заповед с точно индивидуализиране на имота**. Това се въвежда за първи път. Копие от заповедта се изпраща на службата за вписване, а копие от одобрения ПУП - на Агенцията по кадастъра за нанасяне в кадастъра и служебно вписване

Според общинската съветничка Златина Карова освен липсата на поднормативна база недостатък на закона е и това, че той влиза в противоречие със законите за народното здраве, административното обслужване и кадастъра и регистъра.

Златина Карова прогнозира, че законът ще затрудни и нотариусите. Тя смята, че общинските служители не биха могли да работят с около 30 текста от закона, които не са достатъчно ясни. Нотариусите и брокерите ще се затруднят с тълкуването на около 60 текста от него, прогнозира общинската съветничка. Карова счита, че законът предразполага много от проектите и преписките да се разрешават по съдебен път, което ще се отрази негативно върху инвестиционния климат в София.

ността между проектите за външните мрежи и съоръжения, както и контролът върху тях отново се предоставят на кмета и на общинските технически служби.

По отношение на устройствените схеми (до сега - ТУП) и общите и подробни устройствени планове има съществени различия спрямо предишните разпоредби. Тези планове се създават от специалисти - юридически и физически лица, които освен придобитата им специалност във ВУЗ следва да притежават и образователно-квалификационна степен, т. е. Специална проектантска правоспособност (разпоредбите на чл. 229 и 230 ЗУТ ще влязат в сила след приемане на Закона за браншовите организации).

Изработването на **общински и градоустройствени планове** се възлага от кмета на общината въз основа на решение на общинския съвет. Ако се отнася до територия на населеното място до три квартала, възлагането може да извърши и от заинтересованите лица след разрешение на кмета на общината.

Новост в ЗУТ е, че промяната на предвиденото застрояване в ПУП, за което има издадено и действащо разрешение за строеж, е допустимо **само със съгласието на инвеститора** на строежа.

Преди внасянето на общите и подробни устройствени планове в Експертния съвет за устройството на територията на общината те подлежат на обществено обсъждане, организирано от кмета и общинския съвет.

Проектите за общински устройствени планове (ОУП) се приемат от общинския съвет (чл. 127 ал. 3 ЗУТ). Те за разлика от преди се одобряват от ОбС по доклад на кмета на общината. С оглед на това в изменението на чл. 21 ал. 1 т. 11 ЗМСМА се посочва, че „ОбС приема решения за създаването и одобряването на устройствените планове и техните изменения за територията на общината или за части от нея по реда на Закона за устройство на територията“. Решението за одобряване на ОУП се

обнародва в Държавен вестник. Тъй като планът третира на едро устройството на територията и приети концепции, за разлика от досегашната практика той не подлежи на обжалване (чл. 127 ал. 6 ЗУТ).

Кметът на общината може да направи предложение за изменение на Подробни устройствени планове (ПУП), ако това се налага в обществен интерес.

Когато се касае за изработване на ПУП в обхват **над три квартала** от населеното място, съобщението се прави с обявление, поставено на видно място в сградата на общината, то се публикува и в един от местните вестници. Изработеният проект за ПУП се съобщава на заинтересованите страни с обявление, обнародвано и в Държавен вестник (ДВ). Ако територията обхваща до три квартала, съобщението не се обнародва в ДВ, а се съобщава по ГПК. Гражданите имат право да дадат възражения и предложения в срок от 30 дни от публикуването в ДВ и в срок от 14 дни по ГПК до съответния компетентен съд.

По решение на ОбС плановете за територии с особена териториално-устройствена защита, определени от УС и УП, могат да се приемат от Експертния съвет на областта или от Националния експертен съвет по устройството на територията и регионалната политика към МРРБ.

Подробните устройствени планове се одобряват с решение на ОбС по доклад на кмета на общината. Изключение се прави за ПУП, касаещ до три квартала - срокът в този случай е до 30 дни след приемането на ПУП от Експертния съвет на общината. Кметът изпраща в 7-дневен срок решението за одобряване на ПУП за публикуване в ДВ. При ПУП, касаещ до три квартала, кметът одобрява проекта в 14-дневен срок и след приемането му от Експертния съвет на общината се известяват заинтересованите лица в 14-дневен срок по ГПК (чл. 130 ЗУТ). Недоволните от предвижданията на плана могат да обжалват пред компетентен съд.

В. "Дневник", 9 април 2001 г.

Ваня Димитрова, изпълнителен директор на "Явлена":

"Законът според мен е добър, но е изпреварил времето си. В него са заложили изисквания, които при всички случаи са необходими, но не сме готови за тях. Простият пример е, че се иска да се посочва номерацията на имотите по имотния регистър. Този имотен регистър обаче започва да се създава преди година и половина, а срокът за неговото създаване е 10 - 15 години. Това означава, че почти оформен регистър ще има след 7 - 8 години и е абсурдно днес да се искат номерата на имотите."

Влезлите в сила ПУП могат да се изменят съгласно чл. 134 ЗУТ при няколко точно определени условия аналогично на отменения чл. 32 ал. 1 т. 1 - 7 и чл. 32 ал. 2 ЗТСУ.

Исканията на заинтересованите лица се отправят до кмета на общината за разлика от досегашната практика (чл. 88 ППЗТСУ) - до главния архитект. В срок от 14 дни кметът на общината може с мотивирано предписание да допусне изработването на нов план. Главният архитект следва да даде предварително писмено становище относно законосъобразността на искането. Няма правни пречки искането предварително да бъде разгледано и прието от Експертния съвет на общината.

Кметът може служебно с мотивирано предписание да нареди преработка на влязъл в сила ПУП или изработка на нов. Копие от влязлото в сила изменение на ПУП, с който се променят границите на поземлените имоти, се изпраща за отразяване в Агенцията по кадастъра.

Направеният кратък преглед на ЗУТ ни убеждава, че ролята и отговорностите на кмета на общината и на ОбС значително се повишават. Това неминуемо поставя въпроса за необходимостта от достатъчно на брой високо компетентни и отговорни експерти в сферата на устройство на територията в общинската администрация.

Примерна процедура за изменение на действащите подробни устройствени планове с цел временни строежи да получат траен устройствен статут и за учредяване право на строеж на собствениците на съществуващите строежи съгласно § 17 от Преходните разпоредби на ЗУТ

*Борислав Борисов, общински съветник - СОС,
Председател на Съюза на урбанистите*

До 30.09.2001 г. (6 месеца след влизане на ЗУТ в сила) СОС взима решение за допускане на процедурите по посочения § 17.

1. Проучване на обектите, изградени при условията на чл. 197 ЗТСУ и чл. 120 ал. 4 ППЗТСУ на територията на Столична община.

1.1. Инвентаризация на обектите по райони.

1.2. Окомплектоване на досиета за обектите в УАГ - СО, съдържащи:

Очаквайте!

На 30 и 31 май 2001 г. Фондацията за реформа в местното самоуправление ще проведе пилотен семинар по прилагането на Закона за устройство на територията.

ФРМС ще предостави на общините коментар на ЗУТ и наредбите към него.

- Молба - декларация от инвеститора на обекта до кмета на СО;

- Документи, представляващи инвеститора - съдебно решение, данъчна регистрация, БУЛСТАТ и др.;

- Техническа документация на обекта - виза, проекти, съгласувания, разрешение за строеж или акт за узаконяване, протокол за строителна линия и ниво и т.н.;

- Договорна документация между инвеститора и СО, търговска регистрация и лицензи;

- Акт за общинска собственост и писмо - становище от кмета на района за реституционни претенции и допустимост на траен статут на обекта.

1.3. Изработване на становища на УАГ - СО и УОС - СО по обектите.

1.4. Систематизиране на предложенията по райони и подготовката им за разглеждане в СОС.

2. Разглеждане на предложенията в постоянната Комисия по градоустройство, строителство, архитектура и жилищна политика към СОС съвместно с Комисията по опазване на околната среда и Комисията по стопанска политика и общинска собственост.

3. Приемане решение на СОС.

4. Изпълнение на решението на СОС:

4.1. Провеждане на градоустройствена процедура;

4.2. Изработване на пазарна експертна оценка на ОПС;

4.3. Изготвяне на пазарна експертна оценка на вложената инвестиция;

4.4. Провеждане на преговори с инвеститора на обекта за определяне на размера и условията по заплащането на дължимите суми до постигане на споразумение между инвеститора и Столична община.

4.5. Издаване на заповед на кмета на СО за продажба на ОПС.

5. Контрол по изпълнение решението на СОС се осъществява чрез постоянната Комисия по градоустройство, строителство, архитектура и жилищно строителство.

ИНФОРМАЦИЯТА - СТРАТЕГИЧЕСКИ КАПИТАЛ НА ОБЩИНАТА

Богдана Шопова,

ФРМС

Любомир Димов,

експерт ИТ

Имане е ключовата дума, с която д-р Андон Василев, кмет на Община Стралджа, определи информацията и информационните технологии. Предложенията на другите участници в семинарите „Информационни и комуникационни технологии и обществени услуги“ включваха *сила, предимство, мобилност, достъпност, резултатност, необходимост, перспектива*.

Поредицата от три регионални семинара, които Фондацията за реформа в местното самоуправление организира през месец март 2001 г. в София, Варна и Стара Загора, събраха екипи от кметове и секретари на общини, главни експерти, директори и ръководители на отдели, специалисти по информационни технологии, председатели на общински съвети - всички обединени от виждането, че информацията трябва да се управлява като ценен ресурс на общината. Около 80 участника от 38 общини от Северозападен, Североизточен и Централен южен район изразиха решителност да създадат оптимална информационна среда в своите общини, в която граждани и общински служители да усетят полезността на информацията. В работата също така участваха Лилия Иванова, Дирекция „Държавна администрация“ в Министерски съвет, Нели Стоянова, началник отдел АК, Областна Администрация - Варна, Златка Георгиева, Програма ФАР за Североизточен район, представители на АБЧО и РАО „Тракия“, Междуна-

роден черноморски клуб, Агенция за икономическо развитие - Варна, ДНП „Златни пясъци“. Работата на семинарите бе отразена от заинтересовани ежедневници, местни и кабелни телевизии и електронни издания.

Водещи на семинарите и на подготовката на работните материали бяха Любомир Димов, експерт по информационни технологии, Христина Ковачева и Богдана Шопова, ФРМС. В своя стремеж към новаторски подходи ФРМС издаде работните материали за семинара - повече от 1200 страници текст и презентации, цифрови модели и софтуер - на компактдиск. Този диск ще получат всички общини в България и ще могат да се запознаят със софтуера за визуализация на цифровите модели на землицата на земеделските земи в областите, в които се намира общината, както и с поредица от ценни материали, свързани с темата на семинарите.

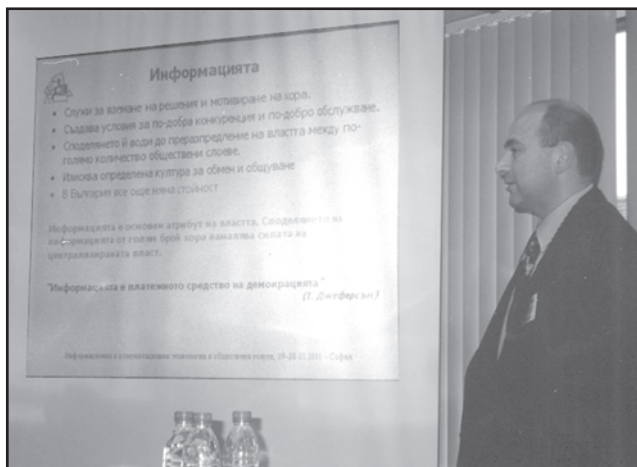
Наред с изданията на ФРМС принос към публикациите в компактдиска имат Атанас Сиреков, Община Бургас; Василка Сирачевска, Община Благоевград; Гергана Жулева и Александър Кашъмов, Фондация „Програма Достъп до информация“. Особен интерес представляват презентациите на общинските Центрове за информация и обслужване на гражданите в Русе, Силистра и Видин, подготвени от техните екипи. Дискът съдържа представяне

на финансиращи програми в областта на ИКТ, примерен модел за проект и Анкетна карта за състоянието на информационните технологии в българските общини, която ще даде полезна информация за настоящите нужди и подготвеност. Участниците приеха с удоволствие тази форма на разпространение на информацията, като потвърдиха, че четенето на компактдиск е напълно във възможностите на техните общини.

Семинарите бяха проведени в рамките на проект „Информационна мрежа на местните власти“ (LOGIN) на ФРМС с финансовата подкрепа на Институт Отворено общество - Будапеща и Американската агенция за международно развитие. Целта на проекта е да допринесе да укрепване на капацитета и професионализма на местните власти в региона на Централна и Източна Европа и бившите съветски републики чрез изграждане на обща многоезична леснодостъпна електронна база данни и непрекъснат обмен на информация и най-добри практики между страните в региона. Възможностите и модулите на споделяната система, които вече функционират на Интернет-страницата на ФРМС <http://www.flgr.bg>, бяха представени на семинарите.

Програмните дейности на ФРМС в областта на информационните и комуникационни технологии и обществени услуги предизвикаха интересни дискусии за съдържанието и услугите, които бщините очакват да има на Интернет-страницата на ФРМС, както и на възможностите за обмен на информация чрез Интернет. Участниците дадоха полезни съвети и ценни препоръки за нови компоненти, които ще бъдат разработени в най-скоро

време. Като най-търсени компоненти на страницата бяха посочени Информационният бюлетин, Иновационни практики, Програма „Техническо побратимяване“, Финансиране, Новини и Обучение.

Сред водещите теми в семинарите бяха новите тенденции в развитието на ИКТ. Любомир Димов представи визията на цифровия град, направи преглед на ГИС решенията за нуждите на общините и концепцията за електронно управление или възможността местната власт да доставя услуги и информация по електронен път. Той дискутира и възможните отговори на разнообразието от въпроси, повдигнати от участниците във връзка с цялостното развитие на ИКТ в общините. Атанас Сиревков, Началник отдел „Информационни системи“ в Община Бургас, представи струк-

турата и услугите, които Интернет-страницата на община може да има и да предоставя, богато илюстрирани с примери от страниците на Община Бургас и Община Варна.

Правните аспекти на управлението на информацията бяха представени от Александър Кашъмов, Фондация „Програма Достъп до информация“, който по достъпен и ясен начин представи философията на новия Закон за достъп до обществената информация и изложи трудности и решения при прилагането му.

На всички семинари бе осъществена връзка с Интернет и презентации на Интернет-страници направиха представители на общините Монтана, София - район Младост, Вършец, Вълчи дол, Провадия - конкурс „Светослав Обретенов“, Бяла, Силистра, Стралджа, Стара Загора, Пазарджик. В интересна дискусия участниците споделиха идеи и мнения за съдържанието и предоставянето на услуги, изразиха желанието си да доизградят, променят, допълнят своите страници или да създадат нови.

Презентация за общинските Центрове за информация и обслужване на гражданите бе направена от Тодор Младенов, ФРМС. На базата на опита и резултатите на дунавските общини в рамките на Програма „Дунавска инициатива“ той представи изграждането на центрове стъпка по стъпка и отговори на конкретни въпроси за набора от услуги и използваните програмни продукти. Изключителен интерес предизвика опитът, споделен от представителите на центрове в Силистра и Стара Загора. Людмил Стоянов, секретар на Община Силистра, отправи покана към всички заинтересовани да посетят центъра в общината и да получат информация на място и подробни материали за дейността му. Саша Кръстева, началник отдел „ИОТ“, и Надежда Попова, началник отдел „Връзки с обществеността“ в Община Стара Загора, станаха любезни домакини на посещението на участниците в Общинския център, чието разглеждане и интересните разговори със служителите дадоха преки впечатления за организацията, обстановката и ползата от този модел на обслужване на гражданите.

По думите на участниците семинарите „Информационни и комуникационни технологии и обществени услуги“ са първите форуми, които събират ИТ специалисти и техни колеги за комплексно обсъждане на горещи въпроси в областта на управлението на информацията и очертават необходимостта от изграждане на визия и стратегия в тази област. Участниците споделят, че са

получили полезна информация, много нови идеи и представа за нивото в другите общини, установили са връзки със своите колеги и, най-важното, си тръгват с повече смелост за осъществяване на собствените си идеи и печелене на съмишленици сред своите колеги. Надяваме се, че очертаните нужди и перспективи ще ги съберат скоро отново заедно, за да търсят по-нататъшни решения и да споделят успешни практики. ◆

МЕМОРАНДУМ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

между Комисията по местното самоуправление, регионалната политика и благоустройството, 38 Народно събрание, и Фондацията за реформа в местното самоуправление

Комисията по местното самоуправление, регионалната политика и благоустройството към Народното събрание (КМСРПБ) и Фондацията за реформа в местното самоуправление (ФРМС) в резултат на досегашно ползотворно сътрудничество, довело до успешно реализирани инициативи, с настоящия документ официално изразяват желанието си да продължат традицията на своите добри взаимоотношения и съвместна дейност, работейки изключително в полза на развитието и укрепването на местното самоуправление в Република България.

КМСРПБ установи положителна практика и нова политическа култура на диалог и сътрудничество с организации, работещи в сферата на местното самоуправление, чрез своята откритост, готовност за партньорство и търсене на обществен консенсус по значими проблеми. По този начин участието на неправителствени организации в различните етапи на законодателния процес намира все повече привърженици и действителна реализация. КМСРПБ служи за пример в сегашното Народно събрание, **който, надяваме се, ще бъде обогатен и последван от повече комисии в следващото 39-то Народно събрание.**

Партньорството между КМСРПБ и ФРМС започва с началото на мандата на 38 Народно събрание, когато стартира и съвместният проект **„Парламентарна демокрация“**, който допринесе за подобряване на диалога между местни, регионални и централна власт и стимулира подобряване на законодателната среда на местното самоуправление. Проектът имаше за цел да работи в областта на регионалното развитие - проблем важен и актуален за страната. По-конкретно дейността бяха съсредоточени върху регионалната политика на България в процеса на присъединяването ѝ към

Европейския съюз. Експерти разработиха сравнителен анализ по темата, който подпомогна работните групи, работещи върху проектозакона за регионалното развитие. Като резултат на проведени 2 публични дискусии на проектозакона с личното участие на г-н Илиан Попов, председател на КМСРПБ, и парламентаристи от различни парламентарни групи, бяха направени конкретни препоръки, които Комисията по местното самоуправление, регионалната политика и благоустройството взе под внимание при приемането на Закона за регионално развитие през март 1999 г.

Друга съвместна инициатива бе проектът **„Ролята на Парламента в процеса на укрепване на местното самоуправление в България“**, успешно реализиран съвместно от КМСРПБ, ФРМС и Проект **„Парламентарни практики Изток - Запад“**, Холандия. Целта на проекта е да стимулира задълбочаването на политиката на децентрализация в нашата страна, партньорството между институциите на различни нива на управление и тяхното ефективно функциониране, както и привличането на гражданско участие в управленския процес на местно ниво. Приоритетни теми бяха фискалната децентрализация и регионалното и местно социално и икономическо развитие в България. Чрез провеждане на широки дискуссионни форуми по темите на управление и финансиране на регионалното развитие, регионално и местно подпомагане на МСП в България и укрепване на местните финанси в страната, представители на изпълнителната и законодателна власт, неправителствени и бизнес организации, както и парламентаристи и експерти от европейски страни, имаха възможността да обменят идеи и опит и да дадат предложения, които бяха взети под внимание от КМСРПБ.

На 4 април 2001 г. бе подписан Меморандум за сътрудничество между Комисията по местното самоуправление, регионалната политика и благоустройството към Народното събрание и Фондацията за реформа в местното самоуправление съответно от председателя на КМСРПБ г-н Илиян Попов и г-жа Гинка Капитанова, изпълнителен директор на ФРМС.

Разглеждането, приемането и подписването на Меморандума бе точка втора в дневния ред на последното официално заседание на КМСРПБ за този мандат.

Реализираните законодателни промени и подобрени управленски практики ускориха процеса на успешно развитие на страната и са доказателство за доброто партньорство и сътрудничество между централната, регионална и местна власт.

В резултат на тези изключително полезни за местното самоуправление инициативи, КМСРПБ и ФРМС декларират своето съгласие за продължаване на полезното сътрудничество и изразяват готовност и желание:

1. Да продължат да си сътрудничат, стимулирайки открит обществен диалог и практически действия, спомагащи укрепването на местното самоуправление в България.

2. Да организират обществени дискусии на проекто-закони и дискуссионни форуми за усъвършенстване на законодателството с цел отчитане интереса и приноса на всички заинтересовани страни и насърчаване на по-голяма прозрачност и ефективност на нормотворческия процес.

3. Да си съдействат за предоставяне и разглеждане на конкретни препоръки и предложения от представители на местните и регионални власти до КМСРПБ, отнасящи се до възможни промени в съществуващата законодателна база и целящи усъвършенстване на местното самоуправление в България.

Цоньо Ботев (председател на КМСРПЪ, 1997 - 1998 г.) и Илиян Попов (председател на КМСРПЪ, 1998 - 2001 г.) развиха и активно подкрепяха ползотворното партньорство на Комисията с ФРМС.

4. Да насърчават ползотворни работни взаимоотношения и партньорство между изпълнителната и законодателна власт на местно и централно ниво.

5. Да обменят актуална информация и консултантска помощ в рамките на своята компетентност и възможности.

6. Да работят съвместно за подготовка и реализация на проекти в процеса на присъединяване на България към Европейския съюз.

Този Меморандум за сътрудничество е изготвен в два екземпляра - по един за всяка една от страните.

гр. София, 4 април 2001 г.

КАК ДА СТАНЕШ И БЪДЕШ ПОЛЕЗЕН ДЕПУТАТ

*Дени Каменов,
Член на УС на ФРМС*

Вие имате желание да се кандидатира за депутат. Смятате, че ще бъдете полезен за общността, в която работите, споделяте радости с близки, приятели, съграждани.

Преди да приемете тази високо благородна мисия, препоръчваме ви да отделите време и да се запознаете още веднъж с това какъв път ще трябва да изминете, за да се реализирате като депутат. Убедени сме, че ако го направите, ще откриете и много пропуски в твърденията по-долу. Но това са и намеренията ни. Откривайки ги, вие наистина ще сте готов/а да извървите трудния път на ефективно действащ депутат в Народното събрание.

Преди да вземете решение да се кандидатира...

Съдействахте ли на политическата партия, която ви номинира за кандидат, като направихте самооценка на качествата и възможностите си? Отговорихте ли си сам/а на въпросите:

- ◆ Какъв опит имам като лидер? Ръководил ли съм някога хора и какъв брой?
- ◆ Какво намирам за важно в създаването на ефективни работни взаимоотношения с околните?
- ◆ До каква степен вярвам, че контактът с гражданите и гражданските групи е важен?
- ◆ Кои са силните ми и слаби страни?
- ◆ Какъв е опитът ми за работа с различни ведомства и организации?
- ◆ Какво бих искал да бъде регионът, от който ще се кандидатирам, след пет или десет години?
- ◆ Какво за мен е обществено доверие? Как се печели и губи то?
- ◆ Какви са критериите ми за обществено полезно

решение?

- ◆ Мога ли да остана недосегаем за съблазните на властта?

Стратегия за успех

Вярваме че сериозно сте подхождали към предложението на политическата партия и към собственото си решение за кандидатиране. За да разчитате на успех в изборите, започнете веднага да се подготвяте за трудно и продължително съревнование. За целта:

- ◆ съдействайте на политическата партия, която ще представяте в региона, за сформирването на екип, който ще работи за вас и вие за него;
- ◆ включете се активно в разработването на плана за предизборна кампания: послания за гласоподавателите, срещи, изяви в местните и национални медии, финансов план на кампанията, канали и методи за достъп до гражданите;
- ◆ проучете силните страни на опонентите и се научете да ги уважавате. Анализирайте с уважение идеите им и умело ги използвайте, за да надградите своите;
- ◆ формулирайте ясно и на достъпен език представяте си за състоянието на региона и възможностите за преодоляване на съществуващите проблеми;
- ◆ обещавайте реални неща, защото, ако спечелите, след това ще е лесно да ги осъществите и да се радвате на общественото доверие.

Вие изпълнихте старателно препоръките ни. Спечелихте съревнованието. Възторгът е голям. Всички ви поздравяват. Стискат ръката ви с пожелание за успех. Усмивхате се и вътрешно в себе си усещате удовлетворението от победата. Оглеждате се и си казвате мълчаливо: „Господи, благодаря Ти, че ме подкрепи в този марафон.“

Но помнете. Марафонът не е свършил. Предстои сериозното му и трудно продължение. Предстои съдържателна и продължителна лидерска, нормотворческа и управленска дейност.

Включване и утвърждаване в парламентарната работа

В началото ви предстои изучаване и приобщаване към полезните навици и традиции. Анализирайте недостатъците, за чиято промяна ще съдействате. Каквото и да предприемате, имайте предвид следното:

- ◆ депутатите преди вас също са имали добри намерения;
- ◆ промените, направени от тях, са придвижили нещата напред, независимо от критичното ви отношение към резултатите от мандата им. Постарайте се да откриете положителното и го съхранете;
- ◆ депутатите с минал опит, с които започвате да работите, са натрупали знания и умения. Те знаят кое проработва и кое - не. Опитайте се да ги използвате пълноценно;
- ◆ опознайте всички депутати. Научете професионалните им и лични интереси. Изслушвайте ги с уважение;
- ◆ участвайте активно в работата на комисиите и пленарните заседания. Ако отсъствате често, обиждате онези, които са ви гласували доверие.
- ◆ непрекъснато се усъвършенствайте чрез самообразование;
- ◆ откажете се от навика да смятате, че има една истина и тя е вашата;
- ◆ обогатявайте уменията си за поддържане на връзка с избирателите ви. Правете всичко възможно да защитавате интересите им, когато съответстват на програмата на политическата партия, за която работите;
- ◆ останете лоялен към тези, които са издигнали кандидатурата ви, и програмата им, но не губете личната си свобода и индивидуалност;
- ◆ повече слушайте и ограничете многословието си;
- ◆ медийните си изяви съгласувайте с колегите си от парламентарната група, към която принадлежите;
- ◆ посещавайте често региона и разговаряйте по възможност с повече граждани;
- ◆ отговаряйте винаги на изпратените ви писма от гражданите;
- ◆ бъдете непреклонен към корупцията във властта и несигурността на гражданите;
- ◆ изградете поведението си в ежедневието така, че да буди скритото възхищение на обикновените граждани;

◆ защитавайте принципите за силно местно самоуправление, защото децентрализацията в държавното управление гарантира утвърждаването на демокрацията.

В края на мандата

Ето че независимо от цялото ви старание да бъдете полезен, идва и краят на мандата ви. Въпреки това не изоставяйте желанието си и продължете да се стремите да бъдете полезен в периода, когато трябва да решите да продължите мандата си или да се оттеглите. Отново съдействайте на политическата партия, която ви е подкрепяла до този момент, със самооценка. Отговорете си откровено на следните въпроси:

- ◆ Кои бяха промените, върху които повлиях с моите знания и умения?
- ◆ Мога ли да назова поне три неща, които бих могъл да направя по-различно, ако ми се предостави възможността да продължа?
- ◆ В състояние ли съм да понеса товара на тази отговорност още един мандат?
- ◆ В какво състояние е здравето ми, та гражданството да може да разчита отново на енергичността ми и през следващ мандат?
- ◆ Имат ли основание съидейниците ми отново да ме подкрепят?

Не пропускайте да обсъдите със себе си и проблемите на оттеглянето. Отново бъдете откровени и си отговорете на въпросите:

- ◆ Мога ли да поема трудните мигове на усамотяване след приключване на ангажиментите ми като депутат?
- ◆ Ще успея ли да преодоля безболезнено прехода от състоянието на голямата натовареност и популярност с тази на по-малката ангажираност и анонимността.
- ◆ Ще съхраня ли достойнството си след оттеглянето?

Тези нелеки стъпки в края на мандата си ще трябва да извървите, независимо от желанието ви. Наистина те са тревожни. Но въоръжете се с търпение и бъдете наясно със себе си, че са неизбежни. Само така ще бъдете сигурен, че ще останете полезен за обществото, независимо дали сте депутат или не.

Защото има толкова други начини, освен това да си депутат, да бъдеш полезен на себе си и съгражданите си. ◆

ТРИМА СТАЖАНТИ

В ОГЛЕДАЛНИЯ СВЯТ НА ОБЩИНАТА

ИЛИ ИСТОРИЯТА НА ЕДИН НАЙ-ОБИКНОВЕН СТАЖ

Теория, практика... пресечни точки и разминавания...

Студенти. Институции. Стаж...

Може би всеки „голям началник“ или експерт в държавната администрация още помни вълнението, свързано със стажа. Това е не само първият допир с бъдещата работа, но и момент на проверка - доколко нещата, които съм учил, ще ми бъдат полезни, дали притежавам добра комуникативност и т. н.

Дали поради мащаба си, стремежа си към модерност или най-вече заради своето местоположение Столична община винаги е предпочитана за стаж от всички заинтересовани - ръководството на общината, университетите, студентите. И тази година не бе изключение. Гергана Ананиева, Марта Петрова и Марин Василев споделят:

КАК ДОЙДОХМЕ

Почти случайно. Трябваше да прекараме някъде стажа си. Очаквахме нещо скучно и безсмислено, а не ни се искаше да е така. Със самочувствието на „студенти 4-ти курс „Публична администрация“ светът на общината ни беше ясен. Хващаш ЗМСМА, прочитай няколко „мъдри“ книги за нещата - каквито са и каквито трябва да бъдат, спомняш си лекциите на магистрите си преподаватели и подреждаш всичко това като часовников механизъм. Системата трябваше да бъде стройна, като дори проблемите трябваше да бъдат такива, каквито очаквахме да бъдат - сложни, но преодолими и едноизмерни. Мислехме си, че знаем решенията на тези проблеми или поне къде могат да бъдат. Всичко беше много логично за нас и дори се чудехме, как работещите в общината не се сещат за това, защо бездействат. Обяснението беше също просто - политика, некомпетентност, инертност.

КАКВО ОЧАКВАХМЕ ДА ПРАВИМ

Имахме самочувствието, че можем да се справим с реална работа. Просто някой трябваше да ни покаже как. Чувствахме се готови за „дълбокото“, без дори да сме си „намокрили краката“. Очаквахме да усвоим някакви

схеми, правила и модели, да започнем да сглобяваме късчетата от пъзела, събирани вече 4 години. Търсехме и новото, инициативата, желанието за промяна, това, което го няма в книгите.

КАКВО ОТКРИХМЕ

Че не знаем и това, което си мислехме, че знаем или поне не по начин, приложим в практиката. Още веднъж се убедихме, че обучението по публична администрация у нас, както и цялото ни висше образование допуска една и съща грешка - прекомерното теоретизиране. Завършващите студенти са недостатъчно подготвени практически и ще са им нужни години, за да реализират очакванията, заложили в тази нова за България дисциплина. Публичната администрация е интердисциплинарна специалност. Обучението предвижда придобиването на знания в областта на правото, икономиката, информационните технологии и управлението - но не хаотично, а с цел да се подготвят специалисти, професионално работещи в системата и с широк поглед върху проблемите. Професионалисти, които биха могли да станат основа за изграждане на действаща българска администрация, работеща по-успешно в условията на пазарна икономика.

Опитът идва с практиката, преди да се превърне в рутина. За да се превърнем в това, което очакваме, е нужна и помощ от хората, работещи в системата. Това би бил процес на взаимно обучение. Ние можем да дадем нови знания, поглед от вън, инициатива, иновация и енергия. Нужна ни е обаче протегнатата от срещнатата страна ръка. Необходимо ни е докосване до практиката, до реалните проблеми. Подобно сътрудничество би било плодотворно особено в по-малките общини, които по-често имат проблеми с набирането на подготвени кадри.

Не може да съществува система в идеално състояние, работеща изолирано от средата. Трябва да има ефективно взаимодействие. Общинската администрация не би трябвало да се капсулира, а да остане отворена към нови решения на възникващите и съществуващите проблеми. В съвременния динамичен и все по-усложняващ се и глобализиран свят, администрацията трябва да се научи да се адаптира към измененията на макрониво и дори да

ги инициира. Време е и българската администрация да използва световните достижения в областта на комуникациите. Новото не трябва да стряска, тъй като не всичко, идващо отвън, е заплаха. Не трябва да допускаме системата да „склерозира“, обслужвайки само себе си.

Няма подразбиращи се решения, нито едноизмерни проблеми. Не единствено липсата на пари е пречка за ефективната работа на местната администрация у нас. Средствата никога не достигат, въпросът е как да бъдат използвани те. Закърпването на дупките по улиците за месец-два, само за да се отворят по-големи след това, не може да бъде решение. Време е да се мисли стратегически, за бъдещето да се създават координирани програми и да не се допускат абсурди като разкопаването на току що асфалтиран булевард за извършване на текущ ремонт на канализацията. Трябва да осмислим факта, че разполагаме с твърде малко ресурси, за да ги пилеем, решавайки само малките проблеми с „козметични“ мерки, с които просто ги отлагаме в най-добрия случай до следващия мандат.

Няма единствен правилен подход, нито има кой да ни каже каква е истината. Конкретните проблеми имат конкретни решения. Няма един, нито единствен начин за решаването на проблемите.

Проблемите се решават не от човека, а от екипа. Навсякъде, където видяхме реална работа, действие и успехи, те не се дължаха само на структурата, субординацията и строгите правила, а на точно обратното. Основа винаги бяха отношенията между хората, релационният капитал, стиковането, личното познанство, инициативата и дори заобикалянето на стриктните правила в името на работата. Ако досега мислехме, че всеки човек в администрацията си има своя сфера на дейност, в която сам прави всичко, то сега се убедихме, че не е така. Нужни са много повече сътрудничество, по-голямо взаимодействие и екипност.

Няма само правила и субординация, а има взаимоотношения между хора. Неформалните контакти не само не са вредни, но са и изключително важни. Много често чрез тях се решават проблеми, които по традиционния път на йерархията се придвижват твърде трудно.

ИМА ЛИ ЖЕЛАНИЕ, ЩЕ СЕ НАМЕРИ И НАЧИН

Трябва да знаеш какво искаш, за да го постигнеш. Твърде често истинските цели остават невидими за конкретните изпълнители, което ги прави по-трудни. Още по-често няма ясна визия дори и на по-високите етажи за развитието на администрацията и за подобряване обслужването на населението, което е и основна задача на съвременната публична администрация.

И КАКВО ОТ ТОВА?

Научихме нещо - това, което е твърде рано да дефинираме, това, което е различно за всеки от нас:

Марин: И преди знаех, че знанията и уменията ми са все още твърде недостатъчни, но вече ми е ясно и това, че те никога няма да са достатъчни. Безсмислено би било дори да се опитвам първо да натрупам определена „достатъчна“ база и едва след това да започна с работата. Може би един ден мястото ми наистина би могло да бъде местната администрация, но може и да върша нещо коренно различно - да отглеждам тикви или нещо такова - като не е сигурно, че подобен развой ще бъде „неподходящ“ или неприятен за мен. Всеки намира своето собствено място, но за това трябва време и опити. До тогава ще се опитвам да се развивам, но не и еднопосочно. По-добре ще е да знам по малко за всичко, отколкото всичко за нищо.

Гери: Най-притеснителното за мен е, че не мога да видя мястото си нито в местната, нито в централната администрация; знанията ми са твърде общи, повърхностни и хаотични, за да има нещо, в което да кажа, че съм добра и мога да правя. Това, което би ми харесало, е работа, в която има място за иновации, динамика, развитие. Съревнование, мотивацията и удовлетворението са важни за мен...

Все пак тези две седмици бяха всичко друго, но не и загубени за тримата стажанти в Огледалния свят на общината. Оказа се в крайна сметка, че общинската администрация и по-конкретно тази на Столична община е много по-добре работеща, отколкото изглежда през погледа на обикновения гражданин. Все още има хора, които внасят живот и привеждат в действие, въпреки всичките трудности, тази тромава и инертна система. Може би „дяволът не е толкова черен“ и има надежда за подобряване работата на местната администрация у нас. Нужно е повече желание, инициатива, вяра и най-вече воля за промяна на прещецото. ◇

ГРАЖДАНСКИТЕ ОБЩЕСТВА ДА РАБОТЯТ

**Слово на Президента
Петър Стоянов
на конференцията
„Перспективи на гражданското
общество в Югоизточна Европа“,
организирана от Центъра за
либерални стратегии, април 2001 г.**

Темата за гражданското общество и неговите перспективи в Югоизточна Европа е без съмнение една от най-важните съвременни теми. Когато се тръгне към обяснение на тази тема, няма как да се прескочи обяснението за наслагванията на понятието Балкани, балканизация. И аз съм абсолютно убеден, че не просто когато разсъждаваме върху темата за гражданското общество, но и тогава, когато разсъждаваме върху много други теми, свързани с проблемите тук, на Балканите, си струва най-напред да започнем с един нов интелектуален прочит на това що са Балканите, какво представлява тяхната история, в какъв контекст трябва да бъдат разглеждани днешните събития, които така или иначе вече навсякъде се наричат балкански.

Няма да скрия, че думите „балкански“ и „балканизация“ имат един негативен привкус, и то от доста време. За част от хората, които употребяват думата „балканизация“, това може би означава преди всичко фрагментация. В журналистическия език по-скоро се употребява като процес, свързан неизменно с революции, завери, заговори, атентати. Но във всички случаи става въпрос за събития, които завършват задължително непредвидимо и задължително с един жесток и кървав край. Разбира се, тук има и примери, които звучат по-скоро хумористично, отколкото в лош балкански смисъл - например за най-голяма моя изненада, когато четох любимия си Джон Стайнбек и неговото „Пътешествие с Чарли“, открих, че в момент на искрено възмущение към собствената си страна, Съединените американски щати, той казва: „И Америка вече се балканизира. Не може да намериш два щата, в които цената на бензина да е една и съща.“ Горките Балкани, които служат за пример на какво ли не!

Казвам това, защото аз наистина мисля, че всичко, което се случва на Балканите, заслужава един много по-задълбочен, много по-обективен, много по-интелектуален прочит.

Често пъти съм си мислил защо изследователите на днешните балкански събития се обръщат с такава охота към всичко, което се е случило преди Втората световна война и не обръщат като че ли достатъчно внимание на онова, което се случи след Втората световна война. А всъщност след Втората световна война Западна Европа имаше исторически шанс да се освободи едновременно от двете най-големи злини на последното столетие - от фашизма, но и от комунизма.

Друга беше съдбата на така наречения балкански регион. Голямата част от държавите, принадлежащи към този регион, на практика останаха в болшевишката сфера на влияние, разбира се, в различна степен на това влияние и в различна степен на обвързаност с факлоносеца на това влияние - бившия Съветски съюз. Така че, колкото е вярно, че, исторически принадлежащи към Османската

ЗА НОВА ВИЗИЯ НА БАЛКАНИТЕ

империя, балканските държави забавиха своя процес на регулиране и създаване на относително хомогенни в религиозен или етнически смисъл държави, два пъти повече загубиха те в периода след Втората световна война, когато процесът на налагане на европейски стандарти на развитие, на междудържавни и междуличностни отношения доби изключително бързи темпове на развитие. Независимо от това, че голяма част от западноевропейските държави с гордост можеха да кажат, че са демократични, преди Втората световна война, всъщност истинските стандарти на демокрация в тази част на Европа бяха наложени след Втората световна война - върховенството на закона, уважението на човешката личност, без значение към каква религиозна или етническа група принадлежи тя, поставянето на личността в основата на проблемите, а не доминирането на държавата над личността. Задължителното решаване на всякакви проблеми по пътя на преговорите и споразуменията - всичко това става стил на политическо поведение в Западна Европа всъщност след Втората световна война. Не че това не беше известно и по-рано.

Докато след Втората световна война тези процеси на масово налагане в Западна Европа на европейски стандарти на общуване, на мислене, вървяха с пълна сила, то голямата част от балканските държави бяха откъснати от този процес. Те загубиха не просто 45 години, те загубиха много повече, защото по отношение на развитието на хуманитарните стандарти тези 45 години дадоха многократно повече, отколкото предишните 100 - 150 години в историята на европейското развитие.

Така се стига до най-важния въпрос - не сме ли изправени пред един макар и абстрактен конфликт между противоборството на две макар и абстрактни на този етап тези? Едната теза - за завършване на образуване на националните държави тук, на Балканите; другата, точно противоположната теза - че това е напълно излишно, при положение че след падането на Берлинската стена Балканите имат пълната възможност да се интегрират в общество, което много отдавна, повече от 50 години,

изповядва друга ценностна система, изповядва друга философия и използва други стандарти при решаването на тези проблеми. Отговорът е съвсем очевиден - всички ние би трябвало да подкрепим втората теза. Първото би било катастрофално. Прекрояване на границите на Балканите, търсене на физиономия на едни новообразувани, новосъздадени държави на базата на етническа или религиозна хомогенност - според мен това заплашва да разруши самия основен, цивилизационен фундамент на Европа днес.

Но да се върна на темата, за която бях поканен. Със сигурност един от пътищата, за да се търси истинското и трайно разрешение, минава и през създаването на граждански общества в балканските държави, граждански общества, които в много по-голяма степен да могат да влияят на вземането на политически решения и на протичането на политическите процеси тук, на Балканите. Граждански общества, които заедно със своите политически елити да искат не просто възстановяване на Балканите след поредния конфликт, не просто съдържане на евентуални бъдещи конфликти, а да искат да работят категорично за осъществяването на една съвършено нова визия по отношение на Балканите - визията, която казва, че Балканите обезателно един ден ще бъдат неразделна част от Европа. Визия, която изисква изключително напрежение, вероятно дълъг път и преодоляване на много предизвикателства от страна на балканските политически елити и балканските общества, но по моему - визия, която единствено може резултатно и окончателно да реши проблемите, които съществуват тук, на Балканите, и която да даде старт на забравяне на всички онези натрупвания, свързани с понятието Балкани, балканизация, балкански и така нататък. И аз съм убеден, че при някоя от следващите конференции, ако не ние, то нашите деца ще се отнасят с необходимата доза ирония към онова, което е било, гледайки на него само като на една поука, като на един урок от историята, а не като на едно тежко настояще, с чиито проблеми те трябва да се справят едва ли не ежедневно.

ИМС-3: ФАСИЛИТАТОРИ И ПОСРЕДНИК

Хал Майнъс, Директор на ИМС-3, пред информационния бюлетин на ФРМС за старта на третия етап на Програма Инициатива местно самоуправление на Американската агенция за международно развитие:

На последната Среца на партньорите на ИМС на 14 март представителите на ААМР вече споделиха своето виждане за осъществяването на ИМС-3. Каква е вашата визия като директор на новата фаза на програмата за България?

Хал Майнъс: Струва ми се, че поемам огромно предизвикателство, тъй като ИМС е изключително успешна програма и за мен е чест да съм тук. ИМС-3 ще бъде различна от ИМС-2 в няколко аспекта. Фокусът ще падне повече върху въпроси по формиране на политиката, отколкото при предишните етапи на програмата. Това е така, защото средата в България в сравнение с миналото вече е много по-отворена за диалог, много по-открита към обсъждания, дискусии и преговори между страните, заинтересовани в развитието на местното самоуправление. Другата основна разлика отразява напредъка на местното самоуправление в България и подкрепата за него. В миналото ИМС работеше по укрепване капацитета на много отделни организации като ФРМС, НСОРБ, регионалните асоциации и други, така че преди партньорството бе между ИМС и институциите. Това, което се надяваме да постигнем, е да укрепим партньорството между българските институции, така че ИМС да излезе от „центъра на кръга“ и да бъде фасилитатор на това партньорство.

Бихте ли представили и главните направления и акценти, върху които програмата ще се концентрира?

Х. М.: Главният фокус на работата ни ще бъде върху реформата в политиката за децентрализация и по-конкретно на общинските финанси или **фискалната децентрализация**. Вече започнахме продуктивен диалог с МФ и това бъде основна точка в програмата ни. Тя ще включва съдействие за прецизирането на отговорностите по предоставяне на услуги от местните власти и подобряване на капацитета им по приходите, както и усъвършенстване достъпа до инфраструктурно финансиране на местно ниво, подкрепа за общините да развият нови подходи за финансиране на инфраструктурата.

Друга сфера на работа ще остане **гражданското участие**. До скоро ние се концентрирахме върху изграждането на обществено разбиране относно ролята и функциите на местното самоуправление. Ще продължим в тази насока, като си сътрудним с ФРМС, тъй като фондацията винаги е била основен наш партньор в тази сфера, но също така ще се опитаме да усъвършенстваме уменията на общинските кметове и администрация да ползват конкретни механизми и техники за насърчаване на гражданското участие.

На трето място, искаме да работим за гарантирането на **ефективна нормативна среда**, която насърчава местно самоуправление с гражданско участие.

Бе изразена и идеята за практиката и механизмите на гражданско участие в централното управление...

Х. М.: Смятам, че наша задача е да насърчаваме вземането на управленски решения с гражданско участие на всички нива. Така на ниво местно самоуправление ние работим за гражданско участие, но и в работата ни с централната власт подкрепяме гражданското участие или гарантирано участие на всички заинтересовани страни във вземането на решения и по-конкретно диалог и участие в процеса на различните институции, представляващи „гласа“ или интересите на местното самоуправление.

Последната ни задача е изясняване на ролите и отговорностите на различните нива на управление. Това е свързано с общата политика на децентрализация, а ние гледаме най-вече към ролята на регионалното (областното) ниво като представител на централната власт спрямо местното самоуправление и координацията на услугите на областните администрации.

Каква ще бъде продължителността на ИМС-3, какъв екип от служители и консултанти ще участват в осъществяването на програмата?

Х. М.: ИМС-3 ще продължи три години - до края на февруари 2004 г. Мисля че периодът ще изтече доста бързо. Щастливи сме, че ще работим с много от служителите, които допринесоха за успеха на ИМС-2, ще продължим да работим с експерти от САЩ и ще разполагаме с мрежа от консултанти от Централна Европа.

Какво е мястото на българската програма ИМС сред другите програми на ААМР в региона?

Х. М.: Не мога, разбира се, да бъда безпристрастен, тъй като много се гордея с ИМС и постигнатото до тук. Все пак смятам, че ИМС има репутацията на една от най-солидните програми за местно самоуправление в региона и в много направления е модел за останалите в Югоизточна Европа. Ще се стремим да обменяме опит с другите

програми в региона, за да можем да се поучим от техните успехи и те - от нашите.

Вие лично имате дългогодишен опит като консултант на ИМС в България...

За пръв път дойдох тук през януари 1997 г. във време на големи промени в страната и смятам, че чувствата от онова време у мен се запазиха, както и усещането, че помагам в период на фундаментална промяна. Вероятно съм един от малкото консултанти на ИМС, които са работили в почти всички сфери на програмата: обучителни модули, гражданско участие, фискална децентрализация. Имам цялостен поглед върху всички компоненти на ИМС и тяхното взаимодействие. Работил съм с много институции като ФРМС, НСОБ и други, нося със себе си и добри

лични взаимоотношения с хората от тези организации. Считаю за приятели много тях и за мен е удоволствие да работим заедно.

Какво ще се промени по отношение на мрежата от партньори на ИМС в новата фаза?

Х. М.: Надяваме че ИМС-3 ще бъде едно ново партньорство. Не толкова между ИМС и различните институции, а по-скоро сред самите институции в България, което означава, че ние трябва да играем второстепенна роля. Ще фасилитираме, ще посредничим, но няма да направляваме - това е задача на българските организации. ♦

*Материала подготви
Татяна Димитрова, ФРМС*

*Приветствие от инж. Лъчезар Росенов,
кмет на Община Добрич-град и председател
на УС на ФРМС, към участниците в
последната Срещата на партньорите на
ИМС-2:*

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, ДРАГИ ПАРТНЬОРИ,

Имам удоволствието от името на Фондация за реформа в местното самоуправление да поздравя Инициатива местно самоуправление и Американската агенция за международно развитие с успешното приключване на един ползотворен тригодишен етап на **укрепващо „лечение“** на местната власт в България.

ИМС беше добрият чичо доктор, който точно и навреме поставяше диагноза на проблемите, предписваше „правилното лечение“ и доставяше нужните „медикаменти“. Във Фондацията високо ценим съвместната работа с ИМС и се гордеем, че през цялото време бяхме редом в ролята на медицинска сестра, фелдшер и дори от време навреме стажант-лекар.

Днес ми се иска да припомня няколко особено интересни случая от съвместната ни практика.

Първият, това е откритият от чичо доктор ИМС Синдром на затъмнение и информационна недостатъчност, от който местните власти масово боледуваха, и предписаното лечение, наречено Общински центрове за информация и услуги за гражданите. В основата на оздравителния процес

е създаденият от ИМС Екип по новаторски практики, който от скоро е „под крилото“ на Фондацията и ще продължи да генерира животворни идеи и практики. От лечението вече се възползват и централните български институции.

Вторият, това е зачеването, износването и накрая успешното раждане на Асоциацията на специалистите по комуникации в общините. ИМС и Фондацията осъществихме особено силно и последователно партньорство в тази сфера, проведохме многобройни семинари с общинските специалисти по връзки с обществеността, работихме изключително координирано и с обединени усилия успяхме да насърчим и да подкрепим създаването на Асоциацията. В България казваме: „Много баби - хилаво дете“, но за наша радост детето расте здраво и гласът му все по-силно се чува.

Трето, това е „кръвопреливането“, което ИМС направи със своите обучителни модули на общините и техните организации. Фондацията успя да събере, да съхрани и да умножи „банките“ със скъпоценни здравословни знания, така че днес е способна да изпълнява ролята на „бърза помощ“ в сферата на обучението за общините.

Използвам случая да отправя искрена благодарност към г-н Робърт Сандърс и целия екип на неговото „**спешно отделение**“ за оказаната подкрепа и плодотворно сътрудничество. Благодарим ви, приятели! **Операциите са успешни и пациентите са по-живи от всякога!**

Пловдив, 14.03.2001 г.

ЗА МЕСТНАТА ВЛАСТ...

МЕЖДУНАРОДНИ ИНИЦИАТИВИ

РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ И МЕСТНО САМОУПРАВЛЕНИЕ

От 3 до 4 май 2001 г. в Рига, Латвия, ще се проведе конференция на тема **„Местната и регионална демокрация в зората на 21-ви век“**, организирана от латвийския председател на Комитета на министрите на Съвета на Европа.

От 3 до 6 май 2001 г. в Рио де Жанейро, Бразилия, Световният съюз на местните власти (IULA) ще проведе своя **Годишен конгрес**.

На 17 и 18 май 2001 г. в Маастрихт, Холандия, ще се състои първата международна конференция на тема **„Смелият нов е-свят: Приложение на електронното управление (e-government) в местните и регионални власти в Европа“**, организирана съвместно от Европейския институт по публична администрация (EIPA) и Европейския център за регионите (EIPA-ECR).

От 29 до 31 май 2001 г. в Страсбург, Франция, ще се проведе **VIII-та Пленарна сесия** на Конгреса на местните и регионални власти в Европа.

календар - май

Делегацията на Европейската комисия в България ще подкрепи три проекта за инициативата „Честване на 9 май в България“. **Победители в конкурса са Община Велико Търново, Община Монтана и Община Сливен.** Делегацията на Европейската комисия в България благодари и оценява високо усилията при подготовка на проектите на: Община Бургас, Община Видин, Община Враца, Младежко сдружение за развитие - гр. Етрополе, Фондация „Спасение за парахода „Радецки“ и Община Козлодуй, Община Кюстендил, Община Ловеч и Ловчанско чителище „Наука“, Община Омуртаг, Община Пазарджик, Национално сдружение на общинските културни институти и специалисти в Република България - Перник, Община Плевен, Община Разград, Община Силистра, Община Смолян, Община Стара Загора, Българска асоциация на инвеститорите и Община Червен бряг, Младежки образователен център - Ямбол. Делегацията на Европейската комисия в България запазва правото си да покани приоритетно посочените по-горе общини за участие в изданието на конкурса през 2002 г.

На 7 и 8 май в София Съветът на Европа по проект, финансиран от Пакта за стабилност за Югоизточна Европа, в партньорство с ФРМС, НЦТР и НСОРБ ще проведе Международна конференция на тема **„Развитие на демократично гражданство и межкултурен диалог на местно ниво“**.

На 17 и 18 май във Велико Търново и на 22 и 23 май - в Монтана ФРМС ще проведе обучение на общински специалисти на тема **„Подготовка на успешни проекти“**.

На 8 май в Самоков и на 10 май - във Вършец ФРМС ще проведе семинари **„Участие на младите хора в местната власт“**.

Изданието се финансира от Американската агенция за международно развитие, Вашингтон, САЩ.
Главен редактор Гинка Капитанова Редакционна конелгия Росица Раичева, Татяна Димитрова, Любомира Кочева
Адрес: ул. "Сан Стефано" 22 А София 1504 тел./факс: (359-2) 44 23 50, 943 44 22, 946 17 81, www.fgr.bg
Печат: "Агенция Делта" ООД, тел. 931 15 67 ISSN 1310 - 7747 fgr@fgr.bg

При препечатване на материал от бюлетина е необходимо пребарвателното съгласие на издателя

